

P9_TA(2024)0044

Rozszerzenie unijnego wykazu przestępstw o nawoływanie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 stycznia 2024 r. w sprawie rozszerzenia unijnego wykazu przestępstw o nawoływanie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści (2023/2068(INI))

(C/2024/5733)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej (Karta), w szczególności jej art. 1, 7, 20, 21, 22, 23, 25 i 26,
- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności jego art. 2, 3 i 6,
- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 19 i art. 83 ust. 1,
- uwzględniając europejską konwencję praw człowieka oraz powiązane orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka,
- uwzględniając orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE),
- uwzględniając komunikat Komisji z 9 grudnia 2021 r. pt. „Bardziej inkluzywna i bezpieczna Europa: rozszerzenie wykazu przestępstw UE o nawoływanie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści” (COM(2021)0777) oraz załączony do niego wniosek dotyczący decyzji Rady,
- uwzględniając decyzję ramową Rady 2008/913/WSiSW z 28 listopada 2008 r. w sprawie zwalczania pewnych form i przejawów rasizmu i ksenofobii za pomocą środków prawnokarnych ⁽¹⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z 5 marca 2020 r. pt. „Unia równości: strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025” (COM(2020)0152),
- uwzględniając komunikat Komisji z 18 września 2020 r. pt. „Unia równości: unijny plan działania przeciwko rasizmowi na lata 2020–2025” (COM(2020)0565),
- uwzględniając komunikat Komisji z 12 listopada 2020 r. pt. „Unia równości: strategia na rzecz równości osób LGBTIQ na lata 2020–2025” (COM(2020)0698),
- uwzględniając komunikat Komisji z 3 marca 2021 r. pt. „Unia równości: Strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030” (COM(2021)0101) oraz Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych ratyfikowaną przez UE i wszystkie jej państwa członkowskie,
- uwzględniając komunikat Komisji z 24 czerwca 2020 r. pt. „Strategia UE w zakresie praw ofiar (2020–2025)” (COM(2020)0258),
- uwzględniając zalecenie Komitetu Ministrów Rady Europy dla państw członkowskich z 20 maja 2022 r. w sprawie zwalczania mowy nienawiści (CM/Rec(2022)16),
- uwzględniając zalecenie Rady Europy nr 15 w sprawie polityki ogólnej dotyczące zwalczania nawoływania do nienawiści, przyjęte przez Komisję przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji (ECRI) 8 grudnia 2015 r.,
- uwzględniając Konwencję ramową Rady Europy o ochronie mniejszości narodowych i Europejską kartę języków regionalnych lub mniejszościowych,

⁽¹⁾ Dz.U. L 328 z 6.12.2008, s. 55.

- uwzględniając zalecenia, sprawozdania i rezolucje ECRI, Komitetu Sterującego ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji oraz Promowania Różnorodności i Włączenia Społecznego, Zgromadzenia Parlamentarnego, Komisji Weneckiej i innych organów Rady Europy,
  - uwzględniając wytyczne w sprawie usprawnienia gromadzenia i wykorzystywania danych dotyczących równouprawnienia, opracowane przez podgrupę ds. danych dotyczących równouprawnienia działającą w ramach Grupy Wysokiego Szczebla ds. Niedyskryminacji, Równouprawnienia i Różnorodności i opublikowane w 2021 r.,
  - uwzględniając traktaty ONZ dotyczące praw człowieka i instrumenty ONZ w sprawie ochrony praw człowieka i podstawowych wolności, w szczególności Powszechną deklarację praw człowieka, Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych, Konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej i Konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, a także zalecenia corocznego Forum ONZ ds. Mniejszości,
  - uwzględniając coroczne dane dotyczące przestępstw z nienawiści, publikowane 16 listopada każdego roku przez Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE,
  - uwzględniając swoją rezolucję z 25 listopada 2020 r. w sprawie wzmocnienia wolności mediów: ochrona dziennikarzy w Europie, nawoływanie do nienawiści, dezinformacja i rola platform ^(?),
  - uwzględniając swoją rezolucję z 16 września 2021 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w sprawie uznania przemocy ze względu na płeć za nową dziedzinę przestępczości wśród wymienionych w art. 83 ust. 1 TFUE ^(?),
  - uwzględniając swoją rezolucję z 13 listopada 2018 r. w sprawie norm minimalnych dla mniejszości w UE ⁽⁴⁾,
  - uwzględniając art. 105 ust. 5 Regulaminu,
  - uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Praw Kobiet i Równouprawnienia,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A9-0377/2023),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z art. 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej zakazana jest dyskryminacja na jakimkolwiek tle, w tym ze względu na płeć, przynależność rasową, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub światopogląd, przekonania polityczne lub wszelkie inne, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną; mając na uwadze, że w zakresie zastosowania traktatów i bez uszczerbku dla ich postanowień szczególnych zakazana jest również wszelka dyskryminacja ze względu na przynależność państwową; mając na uwadze, że zgodnie z szeroką wykładnią TSUE przesłanka „płci” powinna być rozumiana szeroko, tak aby obejmowała wszystkie formy dyskryminacji związane z tożsamością płciową, ekspresją płciową i cechami płciowymi ⁽⁵⁾;
- B. mając na uwadze, że wszelkie formy i przejawy nienawiści i nietolerancji, w tym nawoływanie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści, są niezgodne z unijnymi wartościami, takimi jak godność ludzka, wolność, demokracja, równość, praworządność i poszanowanie praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości, zapisanymi w art. 2 TUE; mając na uwadze, że promowanie i ochrona tych podstawowych wartości Unii zależy od instytucji UE, państw członkowskich i wszelkich innych odpowiednich podmiotów zwalczających nierówność, uprzedzenia i nietolerancję, a także od wyeliminowania nienawiści;

^(?) Dz.U. C 425 z 20.10.2021, s. 28.

^(?) Dz.U. C 117 z 11.3.2022, s. 88.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 363 z 28.10.2020, s. 13.

⁽⁵⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 30 kwietnia 1996 r., *P przeciwko S and Cornwall County Council*, C-13/94, ECLI:EU:C:1996:170; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 7 stycznia 2004 r., *K.B. przeciwko National Health Service Pensions Agency and Secretary of State for Health*, C-117/01, ECLI:EU:C:2004:7; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 27 kwietnia 2006 r., *Sarah Margaret Richards przeciwko Secretary of State for Work and Pensions*, C-423/04, ECLI:EU:C:2006:256; oraz wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 26 czerwca 2018 r., *M.B. przeciwko Secretary of State for Work and Pensions*, C-451/16, ECLI:EU:C:2018:492.

- C. mając na uwadze, że nawoływanie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści są złożonymi i wielowymiarowymi zjawiskami mającymi daleko idące konsekwencje dla praw człowieka i praworządności w społeczeństwach demokratycznych; mając na uwadze, że walka z ksenofobią, rasizmem, mizoginią, homofobią, transfobią i innymi formami uprzedzeń, nietolerancji, dyskryminacji, w tym ze względu na poglądy polityczne lub inne, oraz nienawiścią wobec niektórych osób lub grup społecznych wymaga od UE i jej państw członkowskich opracowania kompleksowej strategii w ścisłej współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym ze społeczeństwem obywatelskim; mając na uwadze, że kryminalizacja jest jednym z wielu narzędzi walki z nawoływaniem do nienawiści i przestępstwami z nienawiści;
- D. mając na uwadze, że walka z nawoływaniem do nienawiści i przestępstwami z nienawiści, zarówno w internecie, jak i poza nim, wymaga wielowymiarowego podejścia oraz, w stosownych przypadkach, różnych środków, w tym prawa karnego, postępowań cywilnych i administracyjnych oraz innych istotnych strategii politycznych lub środków społecznych; mając na uwadze, że państwa członkowskie zobowiązały się już do przyjęcia przepisów i środków, które penalizują przestępstwa z nienawiści, przeciwdziałają problemowi niskiego poziomu zgłaszania przestępstw oraz wprowadzają lub dalej rozwijają działania w zakresie budowania zdolności organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości⁽⁶⁾; mając na uwadze, że aby skutecznie walczyć z nawoływaniem do nienawiści i przestępstwami z nienawiści, należy zająć się ich podstawowymi przyczynami, w szczególności stereotypami; mając na uwadze, że kluczowe znaczenie w tym względzie mają środki zapobiegawcze, edukacja, w tym edukacja cyfrowa, umiejętność czytania i pisanie, umiejętności promowania bezpiecznych przestrzeni cyfrowych, szkolenia i podnoszenie świadomości; mając na uwadze, że UE i państwa członkowskie powinny propagować lepsze zrozumienie potrzeby różnorodności i dialogu w kontekście demokracji, praw człowieka i praworządności, podnosić świadomość społeczną na temat znaczenia poszanowania pluralizmu oraz zwalczać negatywne stereotypy i stygmatyzację;
- E. mając na uwadze, że nawoływanie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści mogą stanowić szczególnie poważne przestępstwa i dotyczyć nie tylko poszczególnych ofiar i ich społeczności, powodując cierpienie i ograniczając ich podstawowe prawa i wolności, ale także całego społeczeństwa, gdyż podważają fundamenty UE;
- F. mając na uwadze, że nie wszystkie przypadki nawoływania do nienawiści stanowią przestępstwo, ale przyczyniają się do powszednienia przejawów nienawiści, przemocy i nietolerancji;
- G. mając na uwadze, że w ciągu ostatnich kilku dekad nastąpił gwałtowny wzrost dyskryminacji, przestępstw z nienawiści i nawoływania do nienawiści w całej UE⁽⁷⁾, doszło do nasilenia różnych form rasizmu, antysemityzmu, islamofobii, ksenofobii, homofobii, transfobii i innych przejawów nietolerancji oraz nastąpił alarmujący wzrost liczby przypadków nakłaniania i podżegania do nienawiści w internecie i poza nim; mając na uwadze, że osoby należące do słabszych grup społecznych, takie jak osoby LGBTIQ+, osoby padające ofiarą uprzedzeń rasowych, mniejszości etnicznej, religijnej lub językowej, społeczności tubylcze⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾, osoby z niepełnosprawnościami, osoby ze środowisk defaworyzowanych pod względem społeczno-ekonomicznym, osoby ubiegające się o azyl, uchodźcy i migranci, regularnie padają ofiarą nawoływania do nienawiści i przestępstw z nienawiści; mając na uwadze, że w Europie odnotowuje się znaczny wzrost przestępstw z nienawiści i nawoływania do nienawiści wobec osób LGBTIQ⁽¹⁰⁾, a także wzrost dyskryminacji i nienawiści wobec kobiet; mając na uwadze, że dyskryminacja z wielu przyczyn jednocześnie i dyskryminacja interseksjonalna stanowią podatny grunt dla nawoływania do nienawiści i przestępstw z nienawiści; mając na uwadze, że ofiary mowy nienawiści są coraz bardziej wykluczane ze społeczeństwa;
- H. mając na uwadze, że w wielu państwach członkowskich wzrost dyskryminacji i nienawiści jest dodatkowo napędzany przez ruchy ekstremistyczne i populistyczne oraz efekt mnożnikowy, którego źródłem są środowiska internetowe i media społecznościowe, co sprzyja ponownej wiktyimizacji; mając na uwadze, że prowadzi to do niebezpiecznych podziałów w całym społeczeństwie i zagraża demokracji;
- I. mając na uwadze, że istnieją dowody na to, że nawoływanie do nienawiści i incydenty motywowane nienawiścią są nadal niedostatecznie zgłaszane w UE⁽¹¹⁾, co utrudnia określenie skali problemu;
- J. mając na uwadze, że media i dziennikarze odgrywają zasadniczą rolę w informowaniu społeczeństwa i wspieraniu procesów demokratycznych;

⁽⁶⁾ Roczne dane Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE dotyczące przestępstw z nienawiści.

⁽⁷⁾ Zob. np. roczne sprawozdanie z działalności ECRI obejmujące okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. oraz roczne sprawozdanie z działalności ECRI obejmujące okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r., a także badanie zleczone przez Departament Tematyczny ds. Praw Obywatelskich i Spraw Konstytucyjnych Parlamentu Europejskiego pt. „Hate speech and hate crime in the EU and the evaluation of online content regulation approaches” [Nakłanianie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści w UE oraz ocena podejść do uregulowań dotyczących treści online], opublikowane w lipcu 2020 r.

⁽⁸⁾ Lingaas, C., „Hate Speech and Racialised Discrimination of the Norwegian Sámi: Legal Responses and Responsibility” [Nawoływanie do nienawiści i dyskryminacja rasowa norweskich Saamów: odpowiedzialność i reakcje prawne], *Oslo Law Review*, Vol. 8, No 2, 2021, s. 88-107.

⁽⁹⁾ Civil Rights Defenders, „Joint submission to the UN Universal Periodic Review of Sweden – 35th Session of the UPR Working Group of the Human Rights Council – January 2020” [Wspólny wkład w ocenę ogólnego okresowego przeglądu praw człowieka w Szwecji – 35. sesja grupy roboczej Rady Praw Człowieka ds. powszechnego okresowego przeglądu praw człowieka – styczeń 2020], 2019.

⁽¹⁰⁾ ILGA Europe, „2023 Annual Review of the Human Rights Situation of Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex People in Europe and Central Asia” [Roczny przegląd sytuacji w zakresie praw człowieka lesbijek, gejów, osób biseksualnych, transeksualnych i interseksualnych w Europie i Azji Środkowej], luty 2023 r.

⁽¹¹⁾ Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej, „Encouraging hate crime reporting – The role of law enforcement and other authorities” [Zachęcanie do zgłaszania przestępstw z nienawiści – rola organów ścigania i innych organów], 2021.

- K. mając na uwadze, że mowa nienawiści coraz częściej pojawia się w dyskursie politycznym; mając na uwadze, że kampanie wyborcze stanowią szczególnie podatny grunt dla nawoływania i podżegania do nienawiści, co wpływa nie tylko na sferę polityczną, ale także na funkcjonowanie całego społeczeństwa i pogłębia polaryzację polityczną; mając na uwadze, że nawoływanie do nienawiści wobec kobiet pełniących funkcje publiczne osiągnęło alarmujący poziom; mając na uwadze, że przywódcy polityczni odgrywają istotną rolę w walce z nawoływaniem do nienawiści i nietolerancją i że spoczywa na nich odpowiedzialność w tym zakresie; mając na uwadze, że powinni oni dawać przykład i publicznie potępiać przypadki nienawiści;
- L. mając na uwadze, że osoby małoletnie są szczególnie podatne na mowę nienawiści i przestępstwa z nienawiści, np. cyberstalking, w tym w szkole lub w internecie; mając na uwadze, że takie ataki zagrażają ich integralności fizycznej i psychicznej oraz wpływają na ich rozwój i zdrowie fizyczne i psychiczne; mając na uwadze, że w związku z tym należy zwrócić szczególną uwagę na te osoby;
- M. mając na uwadze, że państwa członkowskie w swoich przepisach karnych nie traktują nakłaniania do nienawiści i przestępstw z nienawiści jednakowo, co sprawia, że niektóre grupy nie są objęte wystarczającą ochroną w niektórych częściach Unii; mając na uwadze, że utrudnia to określenie wspólnego europejskiego podejścia do zwalczania nawoływania do nienawiści i przestępstw z nienawiści; mając na uwadze, że brak ochrony prawnej może mieć katastrofalne skutki dla ofiar;
- N. mając na uwadze, że obecne ramy unijne obejmują jedynie nakłanianie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści motywowane przynależnością rasową, kolorem, religią, pochodzeniem oraz narodowością lub pochodzeniem etnicznym; mając na uwadze, że na szczeblu UE nie istnieje obecnie kompleksowa wspólna definicja prawna nawoływania do nienawiści i przestępstw z nienawiści; mając na uwadze, że należy skutecznie przeciwdziałać nawoływaniu do nienawiści i przestępstwom z nienawiści motywowanym innymi względami, takimi jak płeć, orientacja seksualna, płeć społeczno-kulturowa, tożsamość płciowa, ekspresja płciowa, cechy płciowe, wiek, niepełnosprawność i wszelkie inne podstawowe cechy, zwłaszcza te chronione na mocy art. 21 karty, lub połączenie takich cech; mając na uwadze, że UE musi chronić osoby najbardziej podatne na zagrożenia w społeczeństwie; mając na uwadze, że szczególną uwagę należy zwrócić na identyfikację osób, grup lub społeczności najbardziej narażonych na nawoływanie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści, aby uniknąć negatywnego wpływu na ochronę ofiar;
- O. mając na uwadze, że art. 83 ust. 1 TFUE ustanawia jasne wymogi dotyczące włączenia nowych obszarów przestępczości do wykazu przestępstw transgranicznych w UE; mając na uwadze, że wymiar transgraniczny jest wyraźnie widoczny w przypadku nawoływania do nienawiści w internecie; mając na uwadze, że transformacja cyfrowa uwypukla potrzebę zajęcia się tym zjawiskiem na szczeblu europejskim; mając na uwadze, że istnieje potrzeba wspólnego zwalczania nawoływania do nienawiści i przestępstw z nienawiści na szczeblu UE; mając na uwadze, że UE ma obowiązek podjąć działania;
- P. mając na uwadze, że w przypadku nawoływania do nienawiści i przestępstw z nienawiści prawo karne UE powinno przewidywać zdecydowane i proporcjonalne środki, które będą współmiernie do założonych celów, aby należyście chronić ofiary i odpowiednio docenić znaczenie wolności wypowiedzi i wolności informacji, które stanowią fundament demokracji; mając na uwadze, że UE powinna zadbać o to, aby wszelkie ograniczenia wolności wypowiedzi służące zapobieganiu i przeciwdziałaniu mowie nienawiści nie były wykorzystywane przez właściwe organy w państwach członkowskich do uciszania mniejszości lub tłumienia głosów krytycznych; mając na uwadze, że przy ustanawianiu narzędzi ochrony przed nawoływaniem do nienawiści należy przestrzegać wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka dotyczących wolności wypowiedzi;
- Q. mając na uwadze, że prawa podstawowe, które są chronione w walce z nawoływaniem do nienawiści i przestępstwami z nienawiści, to przede wszystkim godność ludzka i niedyskryminacja; mając na uwadze, że taka ochrona powinna być powszechna; mając na uwadze, że ochrona przed nietolerancją, czy to ze względu na przynależność rasową, czy też narodowość, orientację seksualną, religię, ideologię, wiek, przekonanie lub jakąkolwiek inną cechę lub sytuację osobistą, fizyczną lub społeczną, niezależnie od przejawów tej nietolerancji, nie może być ograniczona jedynie do wybranych względów lub motywów;
- R. mając na uwadze, że zmiany dynamiki społecznej mogą generować nowe motywy nawoływania do nienawiści i przestępstw z nienawiści, którym należy przeciwdziałać przy zastosowaniu wspólnych ram UE, co wymaga rozszerzenia art. 83 ust. 1 TFUE, który zawiera wykaz dziedzin przestępczości o wymiarze unijnym;
- S. mając na uwadze, że w 2021 r. Komisja przedstawiła komunikat pt. „Bardziej inkluzywna i bezpieczna Europa: rozszerzenie wykazu przestępstw UE o nawoływanie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści” w celu dodania przestępstw z nienawiści i nawoływania do nienawiści do wykazu dziedzin przestępczości, w których Parlament i Rada mogą ustanowić normy minimalne dotyczące definicji przestępstw i sankcji mające zastosowanie we wszystkich państwach członkowskich UE, jak przewidziano w art. 83 ust. 1 TFUE; mając na uwadze, że Rada musi przyjąć decyzję w tej sprawie;

- T. mając na uwadze, że ta decyzja Rady byłaby pierwszym krokiem w kierunku stworzenia niezbędnej podstawy prawnej do przyjęcia – w drugim kroku – wspólnych ram prawnych służących zwalczaniu nawoływania do nienawiści i przestępstw z nienawiści w całej UE; mając na uwadze, że takie wspólne ramy prawne są pilnie potrzebne do ustanowienia minimalnych standardów dotyczących definicji czynów zabronionych i sankcji, a tym samym do walki z nawoływaniem do nienawiści i przestępstwami z nienawiści na wspólnej europejskiej podstawie, aby zapewnić spójną ochronę potencjalnych ofiar takich czynów w całej Unii;
- U. mając na uwadze, że Rada nie przyjęła jeszcze decyzji; mając na uwadze, że niektóre państwa członkowskie blokują wymierne postępy w tej konkretnej sprawie w Radzie;
- V. mając na uwadze, że art. 83 ust. 1 TFUE wymaga jednomyślności w Radzie w celu określenia „innych dziedzin przestępczości”; mając na uwadze, że wymóg ten okazał się przeszkodą dla osiągnięcia koniecznych wspólnych postępow w zwalczaniu nawoływania do nienawiści i przestępstw z nienawiści w całej Unii;
1. wzywa Radę do przyjęcia decyzji o włączeniu nawoływania do nienawiści i przestępstw z nienawiści jako czynów zabronionych do wykazu na mocy art. 83 ust. 1 TFUE, tak aby Komisja mogła rozpocząć drugi etap procedury;
  2. przypomina, że przepisy prawa karnego państw członkowskich przewidują różne rozwiązania wobec nawoływania do nienawiści i przestępstw z nienawiści, że minimalna harmonizacja na szczeblu UE ma miejsce tylko wtedy, gdy takie przestępstwa są popełniane wobec grupy lub osoby ze względu na przynależność rasową, kolor skóry, religię, pochodzenie, narodowość lub pochodzenie etniczne, co utrudnia wdrożenie skutecznej wspólnej strategii skutecznego zwalczania nienawiści;
  3. wyraża głębokie ubolewanie, że choć od opublikowania komunikatu Komisji upłynęły już niemal dwa lata, Rada nie poczyniła żadnych postępów w tej sprawie, podczas gdy była w stanie szybko rozszerzyć wykaz europrzestępstw do innych celów; ubolewa nad taką beczynnością w sytuacji, kiedy odnotowuje się coraz więcej przypadków nawoływania do nienawiści i przestępstw z nienawiści;
  4. wzywa państwa członkowskie do odpowiedzialnej i konstruktywnej współpracy w celu wznowienia negocjacji w Radzie i przyjęcia decyzji Rady przed końcem obecnej kadencji parlamentarnej;
  5. wzywa państwa członkowskie, aby poparły przyjęcie projektu decyzji lub by przynajmniej się temu nie sprzeciwiały;
  6. wzywa obecną i przyszłą prezydencję Rady Unii do uznania wniosku Komisji za priorytet przy opracowywaniu programu i określaniu celów;
  7. zaleca zmianę art. 83 TFUE, tak by zamiast obecnej zasady jednomyślności przewidywał podejmowanie decyzji wzmocnioną większością kwalifikowaną; wzywa w związku z tym do uruchomienia klauzuli pomostowej;
  8. podkreśla, że przyszłe prawodawstwo UE ustanawiające minimalne standardy dotyczące definicji czynów zabronionych i sankcji za nawoływanie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści musi chronić godność ludzką, dążyć do zapobiegania szkodom, zapewniać równość oraz zwalczać nienawiść i nietolerancję niezależnie od tego, czym są motywowane;
  9. przypomina, że ochrona musi być powszechna, ze szczególnym uwzględnieniem osób będących obiektami ataków, a także grup i społeczności podatnych na zagrożenia;

10. przypomina, że wolność wypowiedzi jest podstawową cechą społeczeństw demokratycznych i nie należy jej bezpodstawnie ograniczać; przypomina ponadto, że wszelkie przepisy dotyczące nawoływania do nienawiści i przestępstw z nienawiści powinny opierać się na zasadach konieczności i proporcjonalności; podkreśla, że z wolności wypowiedzi należy korzystać w ramach przepisów prawa i zgodnie z art. 11 Karty oraz że wolność wypowiedzi nie powinna być wykorzystywana jako tarcza dla nawoływania do nienawiści i przestępstw z nienawiści;
11. zwraca się do Komisji o rozważenie podejścia otwartego, zgodnie z którym wykaz przyczyn dyskryminacji nie będzie ograniczony do konkretnego zbioru, aby skutecznie walczyć z nawoływaniem do nienawiści i przestępstwami z nienawiści, których motywy są związane z nową i zmieniającą się dynamiką społeczną;
12. podkreśla, że niewłaściwe wykorzystywanie internetu oraz nadużywanie modelu biznesowego platform społecznościowych, opartego na mikrotargetowanych reklamach, przyczyniają się do upowszechniania i nasilania zjawiska nawoływania do nienawiści i podlegania do dyskryminacji i przemocy, a także zwiększają ryzyko ponownej wiktymizacji; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia prawidłowego wdrożenia obowiązujących przepisów, takich jak rozporządzenie (UE) 2022/2065⁽¹²⁾, oraz do wykorzystania wszelkich dostępnych im środków i instrumentów w celu przeciwdziałania rozpowszechnianiu mowy nienawiści w internecie;
13. przypomina o odpowiedzialności organów publicznych za zapobieganie nawoływaniu do nienawiści i przestępstwom z nienawiści, prowadzenie dochodzeń w ich sprawie, ich ściganie i zgłaszanie, a także o tym, że organy te muszą przy tym uwzględniać fakty wskazujące na nienawiść; podkreśla, że przyszłe prawodawstwo UE powinno wspierać i promować ścisłą współpracę ze społeczeństwem obywatelskim, organami ds. równości i krajowymi instytucjami ds. praw człowieka;
14. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwrócenia szczególnej uwagi na osoby niepełnoletnie, w tym osoby niepełnoletnie należące do grup podatnych na zagrożenia, aby zapewnić im szczególną ochronę przed nawoływaniem do nienawiści i przestępstwami z nienawiści, zapobiec takim incydentom, w tym nękanii w szkole i w internecie, i zminimalizować ich wpływ na rozwój i zdrowie psychiczne osób niepełnoletnich;
15. wzywa Komisję, aby zapewniła wprowadzenie solidnych unijnych ram ochrony prawnej, aby skutecznie chronić ofiary, zwłaszcza te należące do grup podatnych na zagrożenia w UE; podkreśla potrzebę stosowania podejścia intersekcyjnego oraz znaczenie przyjęcia kompleksowych środków, w tym zapewnienia szkoleń dla specjalistów, którzy mogą mieć kontakt z ofiarami, a także środków zapewniających ochronę, bezpieczny dostęp do niezależnego wymiaru sprawiedliwości, wyspecjalizowanych usług wsparcia i odszkodowań dla ofiar; podkreśla, że ofiary powinny mieć możliwość zgłaszania właściwym organom czynów, których doświadczyły, i powinny podlegać ochronie; przypomina, że zapewnienie ochrony prawnej ofiar stworzyłoby bezpieczne środowisko, które przyczyniłoby się do zwiększenia liczby zgłoszeń, co jest niezbędne do dokumentowania przypadków nawoływania do nienawiści i przestępstw z nienawiści;
16. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby we współpracy z odpowiednimi organami i agencjami Unii stworzyły odpowiednie systemy gromadzenia danych w celu uzyskania rzetelnych, porównywalnych, zdezagregowanych i anonimowych danych na temat incydentów z nienawiści, w tym przestępstw z nienawiści, zgodnie z odpowiednimi krajowymi ramami prawnymi i prawodawstwem UE dotyczącym ochrony danych, a także odpowiednie mechanizmy monitorowania, aby poprawić dostępność, porównywalność i jakość gromadzonych danych oraz ocenić wpływu polityki i przepisów na walkę z nawoływaniem do nienawiści i przestępstwami z nienawiści;
17. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o usługach cyfrowych) (Dz.U. L 277 z 27.10.2022, s. 1).